

HOGYAN KÖLTÖZÖTT LE VALERIUS KONZUL A DOMBRÓL?

Mennyire szerette a római nép Valerius Brutus fegyvertársát, konzulságának részesét! Mégis mikor egyedül maradt, más szelek kezdtek fújdogni. Suttogni kezdtek, hogy királyságra tör, ezért nem vett maga mellé társat az elesett Brutus helyébe. Sokaknak az sem tetszett, hogy a *Velia* domb tetején épített magának házat.

- Persze - suttogták -, magas, megerősített helyen épít bevehetetlen várat!

És a gonosz pletyka, mint a gyom, mindjobban terjedt. Megtudta ezt a konzul is, és felháborította a méltatlan híresztelés. Népgyűlést hívott hát össze, hogy ennek egyszer s mindenkorra véget vessen. A lictoroknak megparancsolta, hogy vesszőnyalábjaikból vegyék ki a bárdot, az élet és halál feletti uralom jelét, s a vesszőnyalábokat engedjék le a nép előtt, mintegy elismerve azt, hogy a nép ereje és hatalma nagyobb, mint a konzulé.

Így megnyerve a nép jóindulatát, beszélni kezdett:

- Megvallom nektek, polgárok, hogy irigylem a derék Brutus sorsát, aki megszabadítva hazáját a zsarnokoktól, hazájáért harcolva, a legnagyobb dicsőségtől övezetten halt meg, anélkül, hogy megismerte volna, mi az a rosszindulatú irigység. Mert én, aki osztottam dicsőségében, és túléltem őt, kénytelen vagyok megismerni. Én, aki szintén részt vettem Brutus oldalán a haza felszabadításában, a ti megítéléstek szerint csaknem oda

süllyedtem, ahová az Aquiliusok és Vitelliusok! Engem, aki oly ádáz ellensége voltam és vagyok a királyoknak, azzal vádoltok, hogy királyságra török? Azért, mert a *Velia* dombon építetek házat? És ha magában a fellegvárban, a Capitoliumon laknék is, joga volna-e ezt bárkinek is hinni rólam? Hát a belém vetett bizalmatok oly ingoványra épült, hogy az számít, hogy hol vagyok, és nem az, hogy ki vagyok? Hát csak ilyen csekélységen múlik nálatok egy ember becsületének és nevének sorsa? De nem baj, polgárok, ne féljetek, Publius Valerius háza nem fog benneteket fenyegetni. Lehordatom házamat a domb tetejéről a domb tövéhez, hogy ti lakhassatok fölül, és én - a gyanúsított polgár - alattatok. A *Velia* dombra pedig csak azok építsék házukat, akikre inkább rá meritek bízni szabadságotokat, mint Publius Valeriusra!

A konzul keserű kifakadása megtette hatását. A nép ismét kegyeibe fogadta, és többé semmiféle gonosz híresztelés nem szennyezte be hírnevét. Valerius pedig az épületanyagot csakugyan a domb lábához hordatta, és ott építtette fel házat.

Mint a népnek kedves embere, mindazon jeles tetteiért, melyekkel a népet és szabadságát védelmezte, a *Publicola*, Népszerűtő nevet kapta.